

Застосування оцінювальних концепцій у закладах середньої освіти Франції.

В.Ю. Литвиненко

викладач кафедри практики

іноземних мов УДПУ

У французькій загальноосвітній школі існує декілька рівнів оцінювання учнівських знань, які органічним чином пов'язані зі змістом, формами і структурою навчально-виховного процесу. Перший рівень оцінювання стосується насамперед пізнавальних аспектів діяльності учня, тобто конкретних знань, яких він набув за певний період часу з того чи того навчального предмета. Знання учня можуть бути оцінені вчителем як в усній так і в письмовій формі. Екзаменаційне оцінювання, на відміну від поточного, здійснюється не одноосібно, а екзаменаційною комісією, до якої можуть входити декілька вчителів, а також, у разі потреби, і представники від колективу учнів та батьків.

У середніх закладах освіти Франції поширена двадцятибальна система оцінювання учнівських знань з такою шкалою :

- у межах десяти балів у початковій школі: “відмінно” - 8 балів і більше; “добре” - 7 балів; “досить добре” - 6 балів; “задовільно” - 5 балів; “посередньо” - 4 бали; “погано” - 3 бали; “дуже погано” – 2 бали і менше .
- у межах двадцяти балів у середній школі: “відмінно” – 16 балів і більше; “добре” – 14-16 балів; “досить добре” – 12-14 балів; “задовільно” – 10-11 балів; “посередньо” – 8-10 балів; “погано” – 6-8 балів; “дуже погано” – 5 балів і менше.

Другий рівень оцінювання, на відміну від першого стосується переважно поведінкових аспектів навчальної діяльності учнів, їх особистої готовності і здатності вибудовувати конструктивні і водночас гуманні стосунки з учнями та вчителями, адміністрацією та обслуговуючим персоналом школи, виявляти повагу до традицій навчального закладу,

старанність і наполегливість у навчанні тощо. Така оцінка може мати кількісне вираження (у балах), або ж якісне, тобто здійснюватись у формі характеристик, подяк, доган, зауважень, спостережень, які заносяться до особистого досьє кожного учня.

Третій рівень оцінювання є комплексним, тобто беруться до уваги як навчальні досягнення учня, так і його поведінка та особистісні якості. Така оцінка по суті виражає загальну думку вчителів про учня. Цей вид оцінювання має здебільшого неформальний і позначений суб'єктивізмом характер.

Згідно поглядів американця Чомскі (1968), успішного результату у вивченні окремого навчального предмета чи курсу можна досягти лише за наявності потенційної здатності до їх засвоєння – навчальної компетентності. Ця потенційна здібність учнів засвоювати нові знання якраз і виявляється в процесі виконання ними письмових завдань та усних відповідей ще до того, як буде досягнутою кінцева дидактична мета певного етапу навчання. Відповідаючи на запитання, учень виявляє лише якусь частину наявних знань. Зрозуміло, що за браком часу неможливо спитати всіх учнів про все. Тому дуже важливо обирати найголовніші теми для оцінювання учнівських знань, у процесі вивчення яких найбільшою мірою виявлятиметься навчальна компетентність школярів. Отже, схематично процес оцінювання знань учнів можна представити таким чином:

Оцінювання навчальної компетентності	Оцінювання успішності опанування певного обсягу навчального матеріалу	Екзаменаційне оцінювання усього обсягу знань
--------------------------------------	---	--

Перетин двох понять – компетентності і загального обсягу знань відіграє роль дзеркала. Воно показує, наскільки адекватно можливо оцінити загальний рівень знань на підставі успішності учня в опануванні певної частини навчального матеріалу. Ідеальним є такий варіант, коли вчитель, який опитує, екзаменує учня стосовно усього обсягу вивченого матеріалу,

робить висновок про те, що рівень сукупних знань учня пропорційний знанням, виявленим ним під час проходження окремих навчальних циклів. Тобто результати екзаменаційного й поточного опитування є близькими або ідентичними. Така кореляція буде тим точнішою, чим регулярніше і рівномірніше здійснюватиметься поточне оцінювання учнів і чим більшою мірою на іспитах застосовуватимуться так звані запитання синтезу.

Досліджуючи особливості процесу оцінювання учнівських знань у школі французький педагог А. Бонбуар виокремлює такі його найголовніші функції :

- описова (ваші знання такі...);
- діагностична (тому, що ви маєте певні прогалини...);
- прогностична (ви зможете успішніше просуватися у цьому напрямку).

У структурі педагогічного процесу оцінювання найчастіше оконтурює, завершає певний період навчання :

Підготовка	Подання матеріалу	Оцінювання
Визначення педагогічних цілей Підбір матеріалу Вибір методів і засобів навчання	Проведення одного або декількох уроків	Поточний контроль

Оцінювання, яке застосовується інколи на сампочатку певного етапу навчання, має здебільшого діагностичний, стимулюючий характер. Воно допомагає учителю краще спланувати майбутні заняття, визначити той зміст навчального предмета, який потребує особливої уваги й ретельності у доборі ефективних методів і засобів його реалізації. Діагностичне оцінювання слугує також основою для порівняльної оцінної діяльності вчителя. Таким чином можна сказати, що описова, діагностична і прогностична функції оцінювання органічно поєднуються у практично здійснюваному педагогічному процесі.